

henhøre under den danske Grundlov. Dette bliver navnlig klart, naar man tager Hensyn til det udtrykkelige Forbehold, som er gjort i Indledningens til Grundloven for Slesvigs Vedkommende, hvorimod som bekjendt intet saadant Forbehold blev taget hverken med Hensyn til Island eller Færøerne. Og naar man dermed sammenholder Valgloven, som forhandlede samtidig med Grundloven, og de deri fæste udtrykkelige Udtalelser for Islands og Færøernes Vedkommende, bliver det yderligere klart, at naar man her meente, at der kunde være Spørgsmaal om at udvide Valgloven, med eller uden Forandring, til Island, maatte Island nødvendigvis forudsættes at medhøre under det Omraade, hvorfor Grundloven overhovedet gjaldt. Det er jo bitterligt, at der fem Aar efter blev givet en særlig Valglov for Færøernes Vedkommende, hvorved disse fik Deel i den almindelige Lovgivningsmagt; men naar dette blev gjort for Færøernes Vedkommende, er det tydeligt, at noget Eignende kunde være fæstet for Islands Vedkommende, forsaavidt begge statsretlige Stilling efter Grundloven og den dertil sig knyttende Valglov var accurat den samme. Dette fæste jo imidlertid ikke, og der foreligger forskjellige Udtalelser fra en Tid, som falder nær sammen med Grundloven, om at det var Meningen, at Islands forfatningsmæssige Stilling i Riget skulde særlig ordnes. Dette blev udtalt i Rescriptet af 23de September 1848, hvortil der blev henviist baade i 1849 og ved senere Bestemmelser. Men naar den Anskuelse, man gif ud fra, var den, at Islands forfatningsmæssige Stilling skulde særlig ordnes, saa var det vel at mærke Meningen, at dette skulde ske igjennem Lov, at Sagen altsaa ikke skulde behandles som et Danmark og den danske Rigsdag uedkommende Anliggende. Det er allerede fremhævet af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Aants 4de Valgkreds, at det udtrykkelig er udtalt i Motiverne til det første Forfatningsudkast for Island, at Meningen var, at der skulde en almindelig Lov til at ordne disse Forhold. Det er derfor fuldstændig uberettiget, naar den høitærede Minister ogsaa yttrede, at det ikke var hensigtsmæssigt paa dette Sted at blande

sig ind i Forfatningsforhandlingerne mellem Regjeringen og Island, og at den danske Rigsdag derved vilde tage Ansvar fra Regjeringen. Hvorledes en Minister kan sige, at Rigsdagen, den almindelige Lovgivningsmyndighed, gjør noget Upassende, at den blander sig ind i Noget, som ikke vedrører den, naar den tillader sig at tale med og yttre en Formening om Anliggende, som ikke alene angaae Island, men hele Monarchiet, idet Talen er om Islands statsretlige Stilling i Monarchiet, det forstaaer jeg ikke. Det er, som sagt, aldeles tydeligt, at den statsretlige Stilling, naar man vil søge at bestemme den efter Grundloven og de Acter, som foreligge samtidig med eller kort Tid efter Grundloven, er denne, at Island hører med ind under den almindelige Lovgivningsmyndighed, som er hos den danske Rigsdag og Kongen i Forening, og at, naar der derefter har udviklet sig den Tilstand, at Love og Forordninger for de særlige islandfke Anliggende ere givne af Kongen, efterat Althinget er hørt, saa er dette egentlig mere en factisk Tilstand, som har udviklet sig, og som kun vil kunne siges indirecte at være bleven retlig ved den Consens, som den almindelige danske Lovgivnings-Myndighed stiltiende har givet dertil. Men aldrig kan dette strækkes videre end dertil, at der findes en særlig islandfke Lovgivningsmyndighed for, hvad der maa betegnes som Islands særlige Anliggender udelukkende; dette er jo til al Overflødighed yderligere udtalt netop af Indehaveren af den efter Ministerens Mening særlige islandfke Lovgivningsmagt, nemlig Kongen, dengang da det første Forsøg paa at tilveiebringe en forfatningsmæssig Ordning af Islands Stilling strandede. Det er i den kongelige Rundgjørelse af 12te Mai 1852 udtalt, at Kongen ikke kunde finde det tilraadeligt for Tiden at lade forelægge et nyt Udkast til Lov om Islands forfatningsmæssige Stilling i Monarchiet til Betænkning. „Derimod er det,“ — hedder det — „Vor landsfaderlige Villie, at det af Vor høifaltige Fader anordnede islandfke Althing paa Lovbesælet Maade skal fortsætte sin Virksomhed inden de lovbestemte Grændser, indtil den Tid kommer, da Vi finde det tilraadeligt at give andre Regler om Islands forfatningsmæssige